

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34387
Nom	Pràcticum II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	19.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	3	Altres casos
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	3	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	18 - Pràctiques integrades a l'Àrea/Departament de salut	Pràct. Externes
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	18 - Pràctiques integrades en l'Àrea/Departament de salut	Pràct. Externes

Coordinació

Nom	Departament
MERELLES TORMO, ANTONIO	125 - Infermeria
SEVILLA ESPI, FERNANDO JAVIER	125 - Infermeria

RESUM

El model de pràctiques integrades en el Departament / Àrea de Salut, integra els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries de la titulació incorporant tant les ciències biològiques, com mèdiques i socials. No obstant això, cal tenir en compte que la pràctica en institucions sanitàries és un component essencial del procés d'ensenyament aprenentatge en Infermeria, oferint l'oportunitat de desenvolupar un coneixement pràctic diferent, adquirit mitjançant l'acció, en permetre reconèixer diferents situacions i intervenir amb una resposta concreta donada per la pràctica, considerant-se un coneixement lligat a l'experiència, i centrat no només en l'atenció a la persona sinó a la família i la comunitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver superat les assignatures del primer i segon curs del Grau en Infermeria relacionades amb la matèria de Salut Pública, Infermeria Comunitària i Gestió i Administració dels serveis de salut i totes les assignatures de "Infermeria en el Cicle Vital". Aquesta assignatura és complementària a l'assignatura Pràcticum I, per això es recomana a l'alumnat matricular-se de manera conjunta de les dues assignatures.

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària integral i professional adequada a les necessitats de salut de la persona, la família i la comunitat que atenen, des del reconeixement al dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, i d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que estableixen les normes legals i deontològiques aplicables.
- Treballar en equip, entenent aquest com a unitat bàsica en què s'integren, estructuren i organitzen, de forma uni- o multidisciplinària i interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials, com a forma d'assegurar la qualitat de l'atenció sanitària.
- Proposar i desenvolupar actuacions d'atenció a la salut que privilegien la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia, i que propendisquen a la millora de les condicions de vida de la població.
- Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Planificar i prestar cures d'infermeria dirigides a persones, família o grups, orientats als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Dissenyar sistemes cures dirigides a persones, família, grups i comunitat, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte i establir les modificacions oportunes.
- Promoure estils de vida saludables per part de la persona, la família i la comunitat, que fomenten l'autocura en el maneig de la salut.
- Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de la salut, la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, en coordinació amb tots els nivells de l'atenció sanitària i d'altres recursos i serveis socio-sanitaris.

- Conèixer les estratègies per a adoptar mesures de confortabilitat i atenció de símptomes, dirigides al pacient, a la família i a la persona cuidadora no professional, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribuïsquen al benestar de les persones amb malaltia en estat avançat i terminal i dels seus familiars.
- Desenvolupar accions d'educació per a la salut utilitzant les estratègies adequades a les persones, famílies i comunitats, i posar a l'abast de la població i en un llenguatge comprensible la informació científica i les recomanacions que se'n deriven.
- Planificar, organitzar i avaluar activitats formatives dirigides al personal d'infermeria i a altres professionals de la salut.
- Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.
- Establir procediments d'avaluació, utilitzant principis científicotècnics i de qualitat.
- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Identificar la participació comunitària com un element imprescindible per al desenvolupament de la promoció de la salut, així com participar en la formulació, execució i avaluació de polítiques públiques saludables i projectes intersectorials que enfortisquen el desenvolupament local.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Conèixer i valorar les necessitats nutricionals de les persones sanes i amb problemes de salut al llarg del cicle vital i segons l'activitat física, per promoure i reforçar pautes de conducta alimentària saludable. Identificar els nutrients i els aliments en què es troben. Identificar els problemes nutricionals de més prevalença en dones i homes i seleccionar les recomanacions dietètiques adequades.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Identificar les respostes psicosocials de les persones davant les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el sofriment), seleccionant les accions adequades per proporcionar ajuda en aquestes. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament. Utilitzar estratègies i habilitats que permeten una comunicació efectiva.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, a la família i a la comunitat.
- Capacitat per a descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats que cal desenvolupar per a proporcionar una cura integral d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat. Comprendre la funció i les activitats i l'actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'atenció primària de salut. Promoure la participació de les persones i grups en el seu procés de salut-malaltia

- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seues diferents fases. Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut. Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar-ne l'avaluació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els objectius generals que es plantegen a l'alumnat que s'incorpora als centres de salut són els següents:

- 1 Comprendre les característiques del model de Promoció de la Salut basat en les estratègies de l'Atenció Primària i de la Salut Pública.
- 2 Aplicar el principi d'equitat de gènere a la pràctica professional i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- 3 Conèixer el model professional de la Infermeria Comunitària, les seves funcions i el paper que té dins de l'Equip multidisciplinari d'Atenció Primària.
- 4 Conèixer les principals característiques de l'estructura i funcionament del centre, així com l'organització del treball per sector, per Unitat d'Atenció Familiar (UAF) o per Unitat Mèdico-Infermera.
- 5 Aplicar la metodologia de la Salut Pública, per conèixer les necessitats de salut i identificar els grups de població amb riscos especials, i subministrar atenció continuada a les persones, les famílies, i la comunitat.
- 6 Conèixer els diferents programes de salut que es desenvolupen al centre.
- 7 Conèixer els instruments metodològics i tècnics per al disseny de programes d'educació per la salut i la seva avaluació (a l'escola, en el medi laboral, en la família i en la comunitat).
- 8 Promoure activitats d'educació per la salut en grups homogenis de risc.
- 9 Conèixer i manejar la Visita Domiciliària, en totes les seves modalitats.
- 10 Identificar la participació de la comunitat com un element imprescindible per al desenvolupament de l'Atenció Primària de Salut.
- 11 Conèixer com funcionen les estructures organitzatives formals de participació de la comunitat, és a dir, els consells de salut de Zona (o equivalents).
- 12 Participar en la recollida d'informació de l'Estudi Comunitari de Salut.
- 13 Participar en les activitats programades per l'Equip de Salut (reunions d'equip, formació continuada, sessions de recerca, etc.).
- 14 Aplicar els elements que facilitin la coordinació sociosanitària segons experiències nacionals.

15 Aplicar les mesures per a la millora de la coordinació sociosanitària

Tenint en compte les diferents àrees en què es desenvoluparan les Pràctiques, s'han plantejat una sèrie d'objectius específics a assolir en cadascuna d'elles.

CONSULTES A DEMANDA I PROGRAMADES.

1. Conèixer les diverses consultes d'infermeria (adults, pediatria, llevadora) i la consulta de la treballadora social.
2. Manejar la Història de Salut informatitzada (o en paper) com a sistema de registre sistemàtic.
3. Realitzar activitats d'atenció integral a les persones i famílies que vagin a la Consulta d'Infermeria.
4. Aplicar les tècniques i procediments estipulats en els protocols d'atenció a les persones, segons l'examen de salut, el pla terapèutic, el pla de cures que es requereixi en cada cas.
5. Determinar, juntament amb la persona i la família, la prioritat dels problemes o necessitats de salut, formulant objectius coherents amb aquests; establir un pla d'acció tenint en compte els recursos individuals, familiars i comunitaris, i avaluació periòdica dels resultats obtinguts, readaptant el pla d'acció.
6. Aplicar els coneixements i tècniques de l'educació per la salut que es requereixi en cada cas tant a nivell individual com familiar.
7. Proporcionar suport psicològic a la persona i a la família, sempre que ho requereixin.
8. Conèixer els procediments de derivació a la consulta d'altres professionals sociosanitaris, sempre que presenti un problema de salut o social que ho requereixi.
9. Conèixer els sistemes de registre que utilitza la infermera i la treballadora social a seva consulta, i la manera com es transmeten la informació entre els membres de l'equip de salut.
10. Col·laborar en el control de casos transmissibles i no transmissibles, tenint en compte les indicacions mèdiques.
11. Col·laborar en els exàmens col·lectius de salut que es realitzen en els diversos sectors de població per a la detecció precoç de malalties.
12. Conèixer el perfil sociocultural de les persones incloses en els programes de pacients crònics.
13. Conèixer els instruments metodològics per organitzar els tallers de promoció de la salut per a pacients crònics
14. Assessorar i atendre els “cuidadors informals”, siguin familiars o no.
15. Utilitzar les estratègies per millorar la relació terapèutica a través de l'entrevista motivacional.

16 Revisar les pràctiques vigents en relació a les alertes de Seguretat del Pacient establertes en Atenció Primària.

17 Reconèixer i distingir el material necessari i els procediments adequats per efectuar una monitorització bàsica de la persona atesa, registrant adequadament en la història clínica o de salut.

18 Redactar correctament els informes utilitzant les normes del llenguatge igualitari i la terminologia pròpia del professional d'Infermeria.

Consulta de Pediatria.

1. Supervisar l'atenció de la salut de nens normals en el creixement, així com la cura que es brinda en la infància.
2. Conèixer els canvis anatòmics i funcionals en les diferents etapes del creixement i desenvolupament.
3. Realitzar activitats d'atenció integral a les persones i famílies que acudeixen a la Consulta d'Infermeria
4. Controlar l'administració de vacunes segons les pautes establertes pel calendari vacunal vigent.
5. Realitzar correctament la intradermoreacció de Mantoux.
6. Aplicar els coneixements i tècniques de la educació per a la salut que calga an cada cas, tant a nivell individual como familiar.
7. Identificar els signes i símptomes de les alteracions biològiques.
8. Col·laborar en les activitats relacionades amb les revisions escolars.
9. Saber realitzar la visita domiciliària del nadó i la nadona, contemplant els següents aspectes:
 - 01/09 Establir el pla de cures del nen i de la nena, tenint en compte les seves etapes evolutives.
 - 02/09 Impartir Educació per a la Salut:
 - 9.2.1. Orientar a la mare sobre la millor manera de tenir cura del nen (higiene personal, pautes alimentàries i nutritives del lactant, especialment durant els primers 12 mesos de vida, etc.).
 - 9.2.2. Orientar a la mare sobre la forma d'alimentació al pit i ensenyar el maneig i preparació de biberons als pares.
 - 9.2.3. Orientar sobre els problemes que poden presentar durant els primers anys de la vida, i la importància de proporcionar afecte, afecte i seguretat.
 - 9.2.4. Promoure experiències d'educació per la salut en grup amb aquelles mares i altres familiars encarregats de les cures informals del nen.
 - 9.3 Realitzar la exploració física valorant. Coloració de pell i mucoses. Evolució normal del cordó

umbilical i una altra evolució que presenti algun problema.

CONSULTA DE LA PERSONA ADULTA I LA PERSONA MAJOR.

1. Identificar els problemes o necessitats de salut de la persona, recollint i registrant tots aquells factors socials i sanitaris que de manera directa o indirecta repercuteixen en la seva salut.
2. Identificar els riscos laborals per a la salut, especialment en aquells grups més desprotegits
3. Identificar els signes i símptomes de les alteracions biològiques.
4. Conèixer els protocols dels programes de pacients crònics (criteris d'inclusió, activitats a realitzar en la consulta segons la patologia crònica, activitats de promoció de la salut i prevenció de la malaltia).
5. Revisar els consells d'educació per la salut que s'indiquen en els programes de crònics.
6. Controlar i registrar les constants: pols, talla i pes (càlcul de l'Índex de massa corporal), tensió arterial, nivells de glucèmia, etc.
7. Conèixer i saber aplicar els programes d'immunitzacions de la persona adulta: diftèria, tètanus, hepatitis, grip.
8. Informar adequadament a la persona i a la família sobre l'evolució de la seva situació.
9. Controlar la medicació i els tractaments específics, assegurant l'ús correcte per part del pacient (dosi i pautes establertes pel / la professional de medicina).
10. Col·laborar en la detecció precoç dels efectes secundaris produïts pels medicaments i les seves interaccions, informant al professional corresponent.
11. Prescriure una dieta adequada, segons les necessitats alimentàries i nutritives.
12. Prestar una atenció de suport als adults grans que pateixen problemes de salut relacionats amb la vellesa.
13. Coordinar-se amb altres recursos existents a la comunitat (serveis socials, associacions, etc.) Per proporcionar una atenció integral a l'ancià.
14. Ser capaç d'identificar les diferents manifestacions de la violència de gènere per poder realitzar la seva detecció precoç.
15. Conèixer les principals variables socioculturals que influeixen en les diferències de gènere.

16. Conèixer els determinants socials diferents de dones i homes en les diferents etapes de la vida des del naixement fins a la mort

17. Utilitza les escales de valoració de forma adequada en funció dels processos fisiopatològics, distingint els signes i símptomes a detectar.

18. Realitza correctament la determinació de constants tenint en compte les Guies de procediment i en funció dels paràmetres adequats a la persona atesa, i ho registra adequadament en els documents de la història clínica o de salut.

19. Coneix, distingeix i interpreta els resultats d'una analítica bàsica.

CONSULTA DE LA COMARE.

1. Conèixer els programes de salut de la dona.

2. Conèixer els procediments de captació i derivació de casos als diferents programes.

3. Conèixer les actuacions específiques de cada programa: valoració clínica, exàmens de salut, valoració de l'alimentació, etc.

4. Aplicar la metodologia d'educació per la salut en cada un dels programes.

5. Identificar els nous canvis socials en els rols de gènere i com afecten el model tradicional de cures.

6. Capacitar per a la detecció i prevenció de les dones en risc d'exclusió sanitària per feminització de la pobresa (embarassos no desitjats, monomarentalitat, edat avançada i discapacitat).

CONSULTA DEL TREBALLADOR SOCIAL

1. Conèixer les funcions de la Treballadora Social dins l'Equip d'Atenció Primària.

2. Conèixer les activitats que desenvolupen al seu Consulta.

3. Conèixer la demanda que s'atén a la Consulta i les prestacions socials que gestiona.

4. Conèixer la intervenció de la Treballadora Social, tant en les seves actuacions individuals, de grup i comunitàries, com en situacions de risc.

ATENCIÓ DOMICILIÀRIA

1. Conèixer el programa i / o protocol de persones enllitades.

2. Observar les característiques dels pacients (tipologia de demanda, evolució de la patologia, etc.).

3. Conèixer els instruments de valoració que s'apliquen per detectar les necessitats i problemes de les

persones enllitades i / o els seus cuidadors.

VISITA DOMICILIÀRIA

1. Identificar la visita domiciliària com un instrument de la Infermeria Comunitària.
2. Conèixer la metodologia de la visita domiciliària en totes les seves fases.
3. Conèixer les diferents modalitats de visita domiciliària.
4. Adquirir destresa en la tècnica de l'entrevista, per al desenvolupament de la visita domiciliària
5. Planificar totes les etapes de la visita domiciliària.
6. Realitza de forma adequada la neteja de la persona en funció de les característiques (assistida, etc.) I detecta situacions de risc i planifica les activitats apropiades per a la prevenció de complicacions.
7. Reconeix, distingeix i prepara el material necessari per realitzar el procediment de neteja de la persona.
8. Reconeix i prepara el material per a la realització del llit oberta i tancada, procedint acord amb el que estableixen les Guies de procediment.
9. Reconeix els diferents sistemes de suport a l'eliminació (falca, bací, col · lectors), realitza el procediment adequat en funció de les Guies de Procediments i protegeix la intimitat de la persona.
10. Distingeix i reconeix les indicacions i contraindicacions per a la inserció d'un catèter vesical.
11. Prepara el material per la realització d'una inserció d'un catèter vesical i l'extracció d'una mostra d'orina.
12. Registra adequadament el procediment de cateterització vesical, i estableix una planificació adequada de les cures a realitzar.
13. Realitza els diferents canvis posturals a la persona, en funció de les Guies de procediment, i procura la seguretat del pacient i dels / les professionals que els executen.
14. Planifica i realitza correctament les cures relacionades amb la higiene bucal, adaptant-los a les característiques de la persona.
15. Registra adequadament els resultats d'una analítica bàsica en la història clínica i de Salut.

TÈCNIQUES BÀSIQUES

1. Localitzar i preparar el material necessari abans d'executar qualsevol tècnica o procediment en la consulta.

2. Conservar i mantenir en bon estat el material (desinfecció, esterilització).
3. Informar la persona de la / les tècnica / es que se li va / na practicar.
4. Aplicar amb destresa les tècniques bàsiques i cures d'infermeria necessàries per al restabliment de la salut, i seguir el pla terapèutic indicat.
5. Tranquil·litzar a la persona en situacions d'estrès, ansietat o confusió.
6. Oferir mesures preventives i subministrar informació a la persona i a la família per l'autocura.
7. Registrar les activitats realitzades.
8. Emplenar els documents de registre per als indicadors d'activitat.
9. Utilitzar els protocols d'actuació professional.
10. Reconeix la importància del rentat de mans en l'atenció a la persona, en el context d'un Pla de Seguretat en la Pràctica Clínica.
11. Aplica els procediments establerts per a la correcta higiene de les mans.
12. Identifica situacions de la pràctica clínica que contribueixen a l'aparició de fallades i errors.
13. Distingeix i prepara el material necessari per realitzar un electrocardiograma de 12 derivacions, realitza el procediment de forma adequada i distingeix les característiques d'un ECG normal.
14. Distingeix el material necessari per a la preparació de la medicació, realitzant el procediment en funció dels protocols.
15. Realitza l'administració de medicació (intramuscular, subcutània i intradèrmica), seguint les diferents Guies de procediments, i registra de forma adequada en la història clínica o de salut.
16. Diferencia els aspectes que contribueixen a un ús segur dels medicaments: prescripció, interaccions, reaccions adverses, resistències ...
17. Reconeix i distingeix els diferents materials per a la realització d'embenats.
18. Realitza el procediment d'embenat en funció dels protocols d'actuació, i indica les possibles indicacions i complicacions que pot presentar cada un.
19. Comprèn la importància i necessitat del tractament de les substàncies i els materials contaminats per l'ús sanitari (contaminació biològica, química, radiològica, etc.).
20. Coneix el pla de gestió de residus del Centre sanitari i les actuacions generals establertes per a la implementació d'aquest pla.
21. Aplica els procediments instaurats al Centre per a la manipulació de substàncies i materials potencialment contaminants, així com per la seva separació i emmagatzematge segons la seva classificació.

ATENCIÓ A LA URGÈNCIA

1. Conèixer l'organització i funcionament del CASU.
2. Conèixer l'actuació del personal d'Infermeria davant situacions d'Urgència enAtenció Primària.

PROGRAMES DE SALUT

1. Conèixer els programes de salut que es duen a terme al centre de pràctiques i especificar els professionals que intervenen en cada un d'ells.
2. Utilitzar els protocols dels diversos programes de salut

FORMACIÓ CONTINUADA

1. Participar en les activitats de formació continuada que dugui a terme l'Equip d'Atenció Primària.
2. Elaborar una sessió formativa a impartir a l'Equip de Salut.
3. Saber detectar els biaixos de gènere del saber biomèdic.

ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ

1. Utilitzar correctament els sistemes de registre propis de l'Atenció Primària, i el sistema d'informació sanitària en general.
2. Conèixer les aplicacions informàtiques per a la recollida de dades de l'activitat delEquip d'Atenció Primària.
3. Familiaritzar-se amb les guies de maneig dels programes informàtics d'aquestes aplicacions.
4. Conèixer els instruments d'avaluació de les activitats d'infermeria, per millorar la qualitat en l'atenció i la gestió de l'Atenció Primària

COORDINACIÓ I DIRECCIÓ

1. Conèixer les funcions del coordinador / a d'Infermeria al Centre de Salut.
2. Conèixer els mecanismes de relació amb la Direcció del Departament de Salut.

3. Conèixer els documents de caràcter avaluatiu, organitzatiu o de gestió que habitualment s'utilitzen en la Coordinació d'Infermeria.
4. Revisar les memòries anuals d'activitats l'Equip d'Atenció Primària
5. Conèixer les funcions de la Direcció d'Infermeria del Departament de Salut.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Cures d'infermeria en el nivell primari de salut.

Amb l'assignatura Pràcticum II s'inicia la formació pràctica en cures d'infermeria, en el nivell primari de salut. En ella es possibilita que l'alumnat aprengui estant en contacte directe amb una persona sana o malalta i la seva família. En aquesta unitat intervenen totes les matèries relacionades amb el cicle vital. L'alumnat s'incorporarà als centres de salut, exercint les activitats pròpies que es realitzen en el mateix, integrant-se en l'equip de treball i col·laborant en els diferents programes de salut allà posats en pràctica en la consulta a demanda i programada, a la consulta de pediatria, en la consulta d'adults i gent gran, i en la consulta de la llevadora i de la treballadora social. A més, participarà en activitats d'atenció domiciliària, i també en l'atenció a la urgència en els centres que disposin d'aquest servei. Igualment, coneixerà els recursos de la comunitat per tal de promoure la participació de la població en el control dels problemes de salut. Les / els estudiants aplicaran la tècnica de la visita domiciliària en les seves diferents modalitats, desenvolupant els plans d'intervenció adequats en cada cas i avaluant l'atenció requerida. Així mateix, participaran de les activitats d'administració i gestió dels serveis d'infermeria, manejant els sistemes de registre en general i la història de salut en particular, registrant totes les actuacions realitzades mitjançant l'aplicació informàtica Abulcassis, en presència del professorat associat de ciències de la salut. Al mateix temps es desenvoluparà un programa de seminaris i tallers a la Facultat d'Infermeria que serveixin de reforç i de tutorització a les activitats que es realitzen en el nivell d'Atenció Primària de salut.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	75,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	4,00	0
Resolució de casos pràctics	4,00	0
TOTAL	117,00	

METODOLOGIA DOCENT

El document de Verificació estableix per a aquesta assignatura una càrrega de 19,5 crèdits ECTS que suposen per a l'alumnat un total de 585 hores de treball, amb activitats presencials (468 h.) I treball de l'alumne / a (modalitat docent no) de 117h. Donades les característiques de l'Assignatura, es planteja la utilització de la metodologia de realització d'activitats que permetin dur a la pràctica els coneixements adquirits prèviament i les estades i treball amb la comunitat per facilitar el compliment dels objectius. A partir de la distribució temporal del pla d'estudis, i ateses les característiques de les modalitats docents proposades en el pla i tal com es pot observar en la següent taula, es plantegen per a l'alumnat:

o 70 hores de docència en **modalitat Laboratori** (Grups de 15 alumnes). Docència en laboratori a grups de 15 persones, en el qual es plantegen el reforç i tutorització a les activitats que es realitzen en el nivell d'Atenció Primària de salut. En els tallers es farà servir una metodologia participativa aplicada cap a l'adquisició específica d'habilitats manipulatives i instrumentals sobre cada temàtica supervisada pel / per la docent de les activitats individuals i / o grupals que desenvolupi l'alumnat i que s'especifiquen en el programa de l'assignatura.

o 20 hores de docència en **modalitat Tutoria acadèmica** de seguiment (individual i / o en grup), que permeten el seguiment de l'alumnat en el procés d'aprenentatge i la tutorització dels productes elaborats als tallers.

o 378 hores **d'estada en institucions sanitàries**, que permeten la rotació de cada estudiant pels diferents àmbits d'actuació al Centre de Salut, la implicació de l'alumnat dins de l'equip assistencial i la interacció amb la comunitat.

AVALUACIÓ

Donades les característiques de l'assignatura la valoració de l'alumnat es realitzarà, d'una banda pel professorat associat de ciències de la salut (PACCS) i les / els professionals col·laboradors de pràctiques i de l'altra pel professorat responsable de l'assignatura, sobre la base de :

Avaluació de l'alumnat per part del PACCS i dels professionals col·laboradors de pràctiques, que es realitzarà en base a:

- A) Puntualitat i assistència
- B) Integració de l'alumnat al centre. Valorant l'interès i motivació, la participació, la capacitat d'organització, la responsabilitat, etc.
- C) Compliment de les activitats proposades en els tallers:
- La xerrada d'educació per la salut a l'escola.

- L'activitat de formació continuada.
- L'exposició de formació continuada.
- La visita domiciliària.
- Detecció de les situacions de violència de gènere des d'Atenció Primària.
- Seguretat del Pacient en Atenció Primària.

Avaluació per part del professorat responsable de l'assignatura de la memòria final,
en què es tindrà en compte:

- A) Normes generals per a la presentació de la memòria.
- B) Contingut de la memòria del grup de pràctiques
- B.1. Informe de les activitats desenvolupades al centre, adjuntant en forma d'annex tots els productes elaborats als tallers, entre d'altres:
 - B.1.1 Xerrada d'educació per la salut a l'escola
 - B.1.2 L'activitat de formació continuada.
 - B.1.3 L'exposició de la formació continuada.
 - B.1.4 La visita domiciliària.
 - B.1.5 Detecció de les situacions de violència de gènere des d'Atenció Primària.
 - B.1.6 Seguretat del Pacient en Atenció Primària.
- D. Bibliografia.

Amb fins acreditatius, el PACCS i els professionals col·laboradors de pràctiques qualificaran entre 0 i 10 les activitats realitzades al centre de pràctiques, i el Professorat responsable qualificarà cadascuna de les activitats realitzades en els tallers entre 0 i 10. D'aquestes puntuacions parcials s'obtindrà la mitjana aritmètica, la qual constituirà la puntuació final, tenint en compte que cal superar ambdues parts per separat per realitzar la mitjana.

Avaluació de l'alumnat.

1. Enquesta d'avaluació del tutor d'empresa / PACCSS.

En finalitzar el període de pràctica el / la PACCSS lliura el qüestionari a cada estudiant. A l'encapçalament del qüestionari s'inclou: les instruccions i els criteris de valoració, les dades identificatives: Centre, període, curs, nom PACCSS. Els grans apartats són: Planificació i preparació de les pràctiques, desenvolupament de les pràctiques, disponibilitat de recursos per als estudiants al centre de pràctiques. Les últimes preguntes es dediquen a l'autoavaluació de l'estudiant en les pràctiques que acaba

de finalitzar. Cada apartat té diversos ítems, en total 19, amb una puntuació tipus Likert. L'últim apartat es dedica a l'observació de l'alumnat, deixant un espai en blanc perquè expressi la seva opinió.

1. Avaluació de les pràctiques per part de l'alumnat.

En cada període, el grup d'estudiants elaborés un breu informe on reflecteixen la seva valoració de les pràctiques tenint en compte els següents criteris: Organització del pla de treball (distribució d'estudiants, rotatoris ...). Compliment dels objectius plantejats. Dificultats trobades en la realització de les activitats. Opinió sobre la durada de les pràctiques comunitàries. Propostes respecte a com millorar les pràctiques comunitàries. Relació entre el impartit en la teoria i el que s'ha fet en les pràctiques. Altres aspectes a considerar.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- García Ferrando M, Ibáñez Jesús, Alvira F. El análisis de la realidad social métodos y técnicas de investigación. Madrid: Alianza Editorial. 2000.
- Gita Sen, G., George A., Östlin P., Incorporar la perspectiva de género en la equidad en salud: Un análisis de la investigación y las políticas. OPS 2005 Disponible en: http://www.paho.org/Spanish/DD/PUB/PO_14_entire_book.pdf
- Guía de Promoción de Salud de las Personas Mayores (1997). Conselleria de Sanitat. Generalitat Valenciana.
- López de Ceballos P. Un método para la investigación-acción participativa. Madrid: Popular. 1998.
- Marchioni M. Planificación social y organización de la comunidad: alternativas avanzadas a la crisis. Madrid: Popular. 1997.
- Marchioni M. Comunidad y cambio Social: teoría y praxis de la acción comunitaria. Madrid: Popular. 2001.
- Marchioni M. La Acción Social en y con la Comunidad. Zaragoza: Libros Certeza.
- Martínez Navarro et al. Salud Pública. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. 1997.
- Mazarrasa et al. Salud Pública y Enfermería Comunitaria. Madrid: McGraw-Hill /Interamericana. 2003. 3 volúmenes
- OPS. Funciones Esenciales de la Salud Pública. 126 Sesión del Comité Ejecutivo. Washington D.C. 2000
- Plan de Prevención de Enfermedades Cardiovasculares de la CV. Guía de Prevención de la Enfermedad Cardiovascular (2009). Conselleria de Sanitat. Generalitat Valencianas.
- Programa de Supervisión de la Salud Infantil (1999). DGSP, Conselleria de Sanitat. Generalitat Valenciana.
- Protocolo para la atención sanitaria de la violencia de género (2009). Conselleria de Sanitat. Generalitat Valenciana.
- Plan para la Mejora de la Atención Domiciliaria en la C.V, 2004-2007. (2004) Conselleria de Sanitat. Generalitat Valenciana.
- Sanchez Moreno, et al. Enfermería Comunitaria 1. Concepto de salud y factores que la condicionan. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. 2000.

- Sanchez Moreno, et al. Enfermería Comunitaria 2. Epidemiología y enfermería. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. 2000.
- Sanchez Moreno, et al. Enfermería Comunitaria 3. Actuación en enfermería comunitaria. Sistema y programas de salud. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. 2000.
- Valles M S. Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional. Madrid: Síntesis. 2000.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen tots els continguts inicialment programats en la guia docent per a les modalitats docents de seminaris (E) i laboratori (L) en la Facultat d'Infermeria i Podologia, és a dir, tallers, tutories de seguiment, exposicions, etc., que passen a desenvolupar-se «a distància».

Quant als continguts relacionats amb l'estada en el centre sanitari de pràctiques, es consideren superats en haver efectuat almenys el 50% del temps de permanència inicialment previst en el corresponent centre.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

En compensació de la reducció de les hores de dedicació a les pràctiques en institucions sanitàries s'augmenta en 15 hores el temps dedicat a l'elaboració de treballs en grup i en altres 15 hores el temps d'estudi i treball autònom.

Es considera suficient haver cursat almenys el 50% del temps inicialment previst de pràctiques en institució sanitària per poder emetre qualificació sobre les mateixes.

3. Metodologia docente

Tallers/seminaris i tutories programades o de seguiment: es realitzaran mitjançant videoconferència síncrona, tot seguint el calendari establert per al segon semestre, el dia i a l'hora planificat en el calendari de l'assignatura.

Per facilitar la tasca de correcció i de posada en comú durant la tutoria programada o de seguiment, l'alumnat lliurarà per correu electrònic el treball elaborat en grup, almenys 2 dies abans de la citació.

a) Visita domiciliària El PACS facilitarà el contacte d'una persona atesa des del Centre de Salut per a la realització de les visites domiciliàries i introduirà a l'alumne/a perquè les pugui efectuar «a distància». Com alternativa, el professorat de la FIP proporcionarà diferents «estudis de casos» relatius a persones ateses en Centre de Salut, totalment anonimitzats, perquè l'alumnat tinga un punt de partida sobre el qual construir-se les visites domiciliàries. Aquestes situacions de simulació procuraran emular les característiques i condicions 'reals' que solen veure's en les pràctiques presencials. L'alumnat també podrà recórrer a alguna persona del seu cercle de relacions amb la que poguera practicar la tècnica de la visita domiciliària, previ permís per part del professorat de la FIP.

b) Activitat d'Educació per a la Salut: Seguint amb la programació prevista, el grup d'alumnes ha de proposar un tema per desenvolupar l'activitat d'Educació per a la Salut, preparar-se el contingut, la bibliografia, les diapositives, díptic o cartell, etc. Quant a l'exposició, aquesta es presentarà en audiovisual, en el format que elegeix el grup d'alumnes (diapositives en les que es veja qui parla en un racó del rectangle-pantalla; infografia explicada, auca, mà que dibuixa alhora que s'explica el relat, etc.).

c) Activitat de Formació Continuada: El grup d'alumnes ha de proposar tema per a la formació continuada, o bé atendre la petició d'interès manifestada pels professionals del Centre de pràctiques. Com es tracta d'una exposició 'formal', aquesta es prepararà en audiovisual, en el que apareixerà el contingut de la diapositiva ocupant pantalla i en un requadre inferior (esquerra o dreta) l'alumne/a que relata el contingut de la diapositiva.

d) Violència de gènere: El porta-foli s'enviarà per correu electrònic al professorat encarregat del taller de VG. Si no es produïra la incorporació al Centre de pràctiques, queda anul·lada la realització del cribratge.

4. Avaluació

1) Avaluació en els centres de pràctiques per part del PACS: 50% de la qualificació final sobre la base d'una assistència d'almenys el 50% del període de pràctiques inicialment previst, conforme allò establert en la guia docent inicial.

En el cas de no produir-se la tornada al centres de pràctiques, i donat que les següents activitats estava previst que es desenvoluparen presencialment en la segona meitat del període de pràctiques, el professorat associat assistencial (PACS) no podrà avaluar-les. -- Visita domiciliària-- Detecció de les situacions de violència de gènere des d'Atenció Primària-- Seguretat del Pacient en Atenció Primària

El PACS, per tant, basarà la seua qualificació en relació a la puntuació atorgada a les demès activitats avaluable proposades en el pla de treball, com ara: --L'elaboració del treball resultat de l'activitat d'educació per la salut a l'escola (document base de la xarrada, diapositives o altres elements divulgatius, etc.). L'exposició davant de públic no rebrà qualificació. --L'activitat de formació continuada (document base de la xarrada de formació continuada, diapositives). --L'exposició de la xarrada de formació continuada (mitjançant videoconferència).

2) Avaluació per part del professorat de la FIP: 50% de la qualificació final conforme allò establert en la guia docent inicial.

El professorat que coordinada l'assignatura es reserva la possibilitat d'ajustar el pes específic en la ponderació d'algun dels elements objecte d'avaluació per part del professorat de la FIP, quan aquesta part no s'haguera pogut realitzar per motius plenament justificats i de causa major, sempre a favor de la qualificació de l'alumnat.

5. Bibliografia

Es manté la bibliografia recomanada en la guia docent.